

Legal update

Leden 2024

Weinhold Legal

Obsah

Aktuality v legislativě

Novela zákona o dluhopisech

Aktuality v judikatuře

Pasívní legitimize ve sporu o zaplacení náhrady za převzetí zákaznické základny

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Daša Aradská

Pracovní právo:

Eva Procházková, Anna Bartůňková, Daša Aradská, Ondřej Tejnský

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Start-upy, venture kapitál a kryptoměny:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec, Ondřej Tejnský

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Aktuality v legislativě

Novela zákona o dluhopisech

Dne 29. prosince 2023 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 462/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří (dále jen „**Novela**“). Novela přinesla s účinností od 1. ledna 2024 změny i v zákoně č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Zákon**“), a to především v oblasti emisních podmínek a rozhodování schůze vlastníků.

Podle dosavadní právní úpravy obsahovaly emisní podmínky Zákonem vymezené náležitosti vždy alespoň odkazem na informace uvedené v prospektu dluhopisu. V případě vypracování prospektu tudíž docházelo v emisních podmínkách buď k pouhému odkázání na informace obsažené v prospektu nebo k duplicitnímu uvedení relevantních informací jak v emisních podmínkách, tak v prospektu. Dle důvodové zprávy k Novele taková právní úprava nejenže investorovi neposkytovala žádný komfort ani ochranu, ale také zbytečně zatěžovala emisní podmínky informacemi, které již byly uvedeny v prospektu. **Od účinnosti Novely je proto povinnost odkázat v emisních podmínkách na informace uvedené v prospektu ponechána pouze pro nejzásadnější informace**, mezi které patří například:

- ▶ údaj o druhu dluhopisu,
- ▶ údaj identifikující emitenta,
- ▶ jmenovitá hodnota jako dlužná částka,
- ▶ výnos dluhopisu,
- ▶ datum splatnosti dlužné částky, datum emise,
- ▶ informace o tom, zda jde o listinný dluhopis, imobilizovaný cenný papír nebo zaknihovaný cenný papír,
- ▶ lhůta k upisování dluhopisů,
- ▶ apod.

a na informace, které jsou relevantní pro jednotlivé případy stanovené v Zákoně nebo pro různé druhy dluhopisů. Příkladem takových informací může být například:

- ▶ rozhodnutí emitenta, že emise dluhopisů bude v rámci lhůty pro upisování vydávána v tranších,
- ▶ způsob losování u dluhopisu, jehož výnos je spojen s dluhopisem, který je losován,
- ▶ rozhodnutí emitenta o vyloučení možnosti oddělit právo na vyplacení výnosu dluhopisu od dluhopisu,
- ▶ znění případné rozhodčí doložky,
- ▶ apod.

Ostatní informace a údaje, a tudíž například emisní kurz nebo způsob jeho určení, způsob a místo upisování dluhopisu, informace o zdaňování výnosu dluhopisu a další, **jsou od účinnosti Novely uvedeny v emisních podmínkách pouze v případě, že emitent zároveň nevyhotoví a neuveřejní prospekt.**

Změny se s účinností od 1. ledna 2024 dotkly také dluhopisů nabízených v rámci podlimitní veřejné nabídky, tedy dluhopisů:

- ▶ emitovaných právnickou osobou;
- ▶ veřejně nabízených podle čl. 2 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1129;
- ▶ bez uveřejněného prospektu (nejpozději k datu emise); a
- ▶ kterých celková hodnota protiplnění k datu emise je vyšší než částka odpovídající 100 000 EUR a nižší než částka 1 000 000 EUR.

Emisní podmínky dluhopisů splňujících všechny výše uvedené podmínky musí obsahovat také další náležitosti, a to například údaj o sídle emitenta, popis hlavních činností, které emitent vykonává, výši minimální investice, předpokládaný objem emise, údaj identifikující skutečného majitele emitenta apod. Vymezené rozšíření náležitostí emisních podmínek dluhopisů nabízených v rámci podlimitní veřejné nabídky by mělo drobným investorům, kteří buď nemají s podobnou formou investování zkušenosti, nebo postrádají pokročilejší finanční gramotnost,

Legal update

Leden 2024

Weinhold Legal

poskytnout jednoduchý a rychlý nástroj pro počáteční posouzení dluhopisů. **Investor si tedy může na základě povinně zveřejňovaných údajů a informací udělat přehled o celkové situaci a bonitě emitenta, jeho majetkové struktuře, historii jeho emisí apod.**

Výše uvedené emisní podmínky obsahující všechny zákonem stanoveny náležitosti je emitent dluhopisu nabízeného v rámci podlimitní veřejné nabídky **povinen uveřejnit na svých internetových stránkách, a to nejpozději k datu emise dluhopisů. Povinnost uveřejnit na svých internetových stránkách emisní podmínky se dotýká i osob nabízejících dluhopis v rámci podlimitní veřejné nabídky.** Tyto osoby tak jsou povinny učinit nejpozději k datu zahájení nabízení dluhopisu. Navíc jsou osoby nabízející dluhopis v rámci podlimitní veřejné nabídky povinny zajistit, aby byly dotčené emisní podmínky zpřístupněny na jejich internetových stránkách bezplatně a v nezměněné podobě trvale alespoň po dobu jejich nabízení a po dobu 12 měsíců od skončení jejich nabízení, a aby měly tyto informace podobu datového souboru vhodného ke stažení v běžně používaném datovém formátu.

Další novinkou, kterou do Zákona o dluhopisech přinesla Novela, je **možnost rozhodování mimo schůzi vlastníků.** Toto rozhodování, známé také jako rozhodování per rollam, je od účinnosti Novely umožněno, pokud to připouští emisní podmínky. Vydání rozhodnutí přitom předchází oznámení návrhu rozhodnutí všem vlastníkům dluhopisů, a to osobou oprávněnou zvolat schůzi vlastníků. Návrh musí být vlastníkům dluhopisů oznámen buď stejným způsobem, jakým byly zpřístupněny emisní podmínky, nebo jiným způsobem stanoveným v těchto podmínkách.

Novelizovaný zákon o dluhopisech stanovuje také **náležitosti návrhu na rozhodnutí mimo schůzi vlastníků.** Ty zahrnují text navrhovaného rozhodnutí a odůvodnění tohoto textu, lhůtu pro doručení vyjádření vlastníka dluhopisu, rozhodný den pro účast na rozhodování mimo schůzi vlastníků, podklady potřebné pro přijetí rozhodnutí a další informace a údaje určené emisními podmínkami. Na rozhodování mimo schůzi vlastníků se přitom použijí pravidla pro průběh schůze stanovená v Zákoně. V případě návrhu k hlasování o změnách zásadní povahy, a tudíž o změnách emisních podmínek, ukončení činnosti agenta při zajištění požadavku na změnu v osobě agenta pro zajištění ze strany vlastníků dluhopisů či dalších situací, které vymezují emisní podmínky, je k platnému zajištění hlasů vyžadován buď úředně ověřený vlastnoruční podpis, nebo musí být hlasování učiněno prostřednictvím datové schránky.

Aktuality v judikatuře

Pasivní legitimace ve sporu o zaplacení náhrady za převzetí zákaznické základny

(Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 3644/2022 ze dne 14. března 2023)

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku zabýval otázkou pasivní legitimace v řízení o poskytnutí náhrady za převzetí zákaznické základny, která doposud nebyla v rozhodování dovolacího soudu řešena.

Žalobkyně se totiž v posuzovaném případě jako vypovězená nájemkyně domáhala zaplacení náhrady za převzetí zákaznické základny vůči novému nájemci stejného prostoru. Soud prvního stupně i odvolací soud žalobu zamítli z důvodu nedostatku pasivní legitimace.

Žalobkyně se proto dovolala k Nejvyššímu soudu a v dovolání v souvislosti s pasivní legitimací nového nájemce argumentovala tím, že povinnost poskytnout vypovídánému nájemci náhradu podle § 2315 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**Občanský zákoník**“), má stíhat především osobu, která podle žalobkyně v zásadě „bezpracně“ profituje z mnohdy letité snahy

vypovídáného nájemce vybudovat si v pronajatých prostorách zákaznickou základnu, která mu přinese příjem. **§ 2315 Občanského zákoníku přitom stanoví, že nájemce, který nebyl z nájmu vypovězen pro hrubé porušení svých povinností, má v případě skončení nájmu výpovědí ze strany pronajímatele právo na náhradu za výhodu pronajímatele nebo nového nájemce, kterou získali převzetím zákaznické základny vybudované vypovězeným nájemcem.** Podle názoru žalobkyně by tudíž měl být subjektem pasivně legitimovaným k vydání náhrady za převzatou zákaznickou základnu i nový nájemce, byl-li to právě on, kdo z převzetí zákaznické základny převzal výhodu, ze které má prospěch při svém podnikání.

Nejvyšší soud se ovšem v dotčeném rozsudku přiklonil k opačnému názoru a dovodil, že i když ustanovení § 2315 Občanského zákoníku výslovně neurčuje subjekt povinný k poskytnutí náhrady, je při řešení otázky pasivní legitimace ve sporu o zaplacení náhrady za převzetí zákaznické základny nutno zohlednit systematické zařazení právní úpravy nájemního poměru v Občanském zákoníku.

Nájemní vztah je závazkovým vztahem vznikajícím z dvoustranného právního jednání, konkrétně z nájemní smlouvy, která v souladu s § 1759 Občanského zákoníku východiskově zavazuje jen smluvní strany a vůči jiným osobám působí jen v zákonem stanovených případech. Jelikož ustanovení § 2315 Občanského zákoníku a ani žádný jiný právní předpis výslovně neurčuje, že k poskytování náhrady za výhodu získanou převzetím zákaznické základny vypovídáného nájemce je, resp. může být, povinen i nový nájemce. A jelikož z právního jednání smluvních stran nemůže zásadně bez jejího souhlasu vzniknout povinnost k plnění třetí osobě, je podle Nejvyššího soudu možné dovodit, že povinnost k poskytnutí náhrady za převzetí zákaznické základny stíhá výhradně pronajímatele, protože jde o nárok, který plyne ze zaniklého nájemního vztahu mezi ním a vypovězeným nájemcem.

Uvedené pak podle Nejvyššího soudu platí bez jakéhokoli ohledu na to, zda výhodu plynoucí z tohoto převzetí získá pronajímatel nebo nový nájemce. **Vypovězený nájemce je tak oprávněn uplatnit nárok na zaplacení náhrady za převzetí zákaznické základny pouze vůči subjektu, který byl pronajímatelem v době ukončení nájmu.** Naopak, vypovězený nájemce si nemůže daný nárok uplatnit vůči novému nájemci jako vůči subjektu, s nímž v době skončení nájmu nebyl v žádném právním vztahu.

Pro úplnost uvádíme, že dotčený rozsudek Nejvyššího soudu byl přezkoumán také Ústavním soudem České republiky. Ústavní stížnost stěžovatelky byla ovšem odmítnutá jako návrh zjevně neopodstatněný.

© 2024 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážet jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: Deborah.Palakova@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.